

תלמודו בידו

דף עה עמוד ב

א "בתת ה' לכם בערב בשר לאכול, ולחם בבקר לשבוע",
מדוע בשר בערב ולחם בבוקר ?

ב מתי נענשו בני ישראל על תלונתם בענין הבשר,
וכיצד נדרש "וישטחו להם שטוח" ?

ג איזה טעם היה למן, והאם המן היה מעל הטל או
מתחתיו ?

ד מדוע נקרא המן "לחם אבירים" ?

א בשר: שאלו שלא כהוגן, שהיה להם מקנה רב, לכן ניתן בלילה כשאינן זמן להכינו.
לחם: שאלו כהוגן, שאי אפשר להתקיים בלי לחם, לכן ניתן בבוקר כשיש זמן להכינו.

ב מתו: בינונים מיד, שלא יצטערו כל כך. רשעים, מצטערים והולכים עד חודש ימים.
וישטחו שטוח: 1. יש לקרות "וישטחו", מלמד שהיו ראויים למות על תלונתם.
2. יש לקרות "שחוט", מלמד שהשליח שהוא מין עוף טעון שחיטה.
אך לרבי עוף טעון שחיטה נלמד מהלכה למשה מסיני.
3. שטוח, שירד השליח משטחים משטחים, שכבות על גבי שכבות.
- צדיקים היו אוכלים את הבשר בשלוה, אך לרשעים נרמה להם כקוצים.

ג טעמו: לנערים שהלחם יפה להם, היה טעם המן כלחם. לזקנים שהשמן יפה להם, היה
טעמו כשל שמן. לתינוקות שהדבש יפה להם, היה טעמו כטעם הדבש.
טל: היה טל גם מעל המן וגם תחתיו, ודומה המן כאילו מונח בקופסא.

ד ר' עקיבא: מלאכי השרת המכונים אבירים אוכלים מן. וקשה, וכי מלאכים אוכלים.
ר' ישמעאל: שהוא לחם שנבלע כולו ברמ"ח אברים, ולא היו צריכים לנקביהם.
והיתד לכיסוי צואה נצרכה למאכלים שקנו מתגרי האומות.
ר"א בן פרטא: לא היו צריכים לנקביהם אף למאכלים שקנו, כי המן היה ממיסם.
והיתד נצרכה לאחר שהתלוננו על המן שהוא לחם קלוקל.